

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง นิทานสอนใจ (๑)

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนียด

นิทานสอนใจ

เรื่อง “ลูกโป่งสวรรค์”

นิทานสอนใจ (๑)

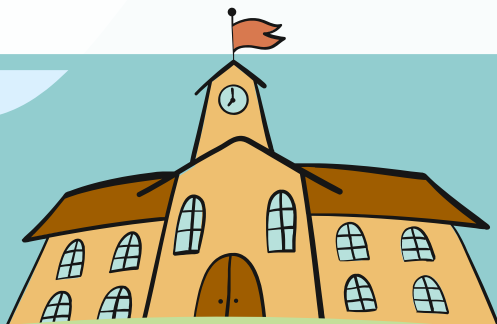
จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการสรุปเรื่องที่ได้
๒. เขียนสรุปเรื่องจากวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่ได้
๓. นำข้อคิดไปใช้ในชีวิตจริงได้

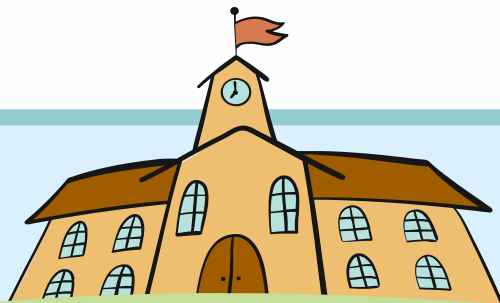

การสรุปความรู้

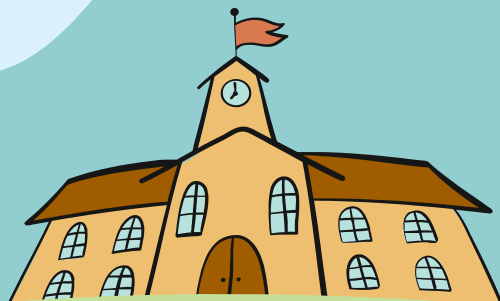

การสรุปความรู้

การสรุปความรู้ เป็นการสรุปความรู้หรือทฤษฎีที่ปรากฏอยู่ในเรื่องที้อ่าน โดยเขียนสรุปเป็นประโยคสั้น ๆ หรือข้อความสั้น ๆ เพื่อขยายความเข้าใจให้ชัดเจนมากขึ้น

การสรุปข้อคิด

การสรุปข้อคิด

การสรุปข้อคิด เป็นการค้นหาข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งข้อคิดอาจแฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง หรืออยู่ส่วนท้ายของเรื่องที่อ่าน โดยผู้อ่านอาจเขียนสรุปข้อคิดเป็นประโยคหรือข้อความสั้น ๆ ได้ หรือเป็นคำคมก็ได้

หลักการสรุปความรู้และข้อคิด

๑. อ่านชื่อเรื่องต่อด้วยเนื้อหา
แล้วตั้งคำถามจากเรื่อง

๒. อ่านพิจารณาเนื้อหาเพื่อค้นหา
ความรู้และข้อคิดของเรื่อง

หลักการสรุปความรู้
และข้อคิดจากการอ่าน

๔. เขียนสรุปความรู้และข้อคิด
ของเรื่องให้อ่านให้เข้าใจ

๓. ขีดเส้นใต้ส่วนที่เป็นความรู้และ
ข้อคิดของเรื่อง

กิจกรรม

“นิทานสอนใจได้ความคิด”

นิทานเรื่อง ลิงและชายหาปลา

เช้าวันหนึ่งชายหาปลาได้ออกไปวางอวนดักปลาที่แม่น้ำ เขาใช้เวลาตลอดช่วงเช้าในการตั้งอวน และเมื่อถึงตอนเที่ยง ชายหาปลาก็กลับไปที่กระท่อมของเขาเพื่อกินอาหารเที่ยง

นิทานเรื่อง ลิงและชายหาปลา

ลิงตัวหนึ่งซึ่งคอยเฝ้าดูเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลาคิดว่าตัวมันเองก็สามารถวางอวนเพื่อหาปลามากินเป็นอาหารได้เช่นกัน มันจึงหยิบอวนอีกปากหนึ่งที่ชายหาปลาวางไว้ที่ริมแม่น้ำขึ้นมาดู

นิทานเรื่อง ลิงและชายหาปลา

แต่ลิงไม่รู้วิธีใช้อวน จึงได้แต่พลิกไปพลิกมาจนอวนพันตัว
ยุ่งเหยิงไปหมด และแล้วมันก็ก้าวพลาดตกลงไปในแม่น้ำ ด้วยอวน
ที่พันตัวมันอยู่ทำให้ไม่สามารถถขึ้นเพื่อให้หลุดพ้นได้

นิทานเรื่อง ลิงและชายหาปลา

และยิ่งมันพยายามดิ้นมากเท่าไร อวนก็ยิ่งพันตัวให้มันยุ่ง
เหยิงมากขึ้น จนทำให้ลิงหายใจไม่ออกและจมน้ำตายในที่สุด

สรุปเรื่อง

ลิงเห็นชายหาปลาใช้อวนเพื่อจับปลา จึงอยากจับปลาด้วยตนเอง เมื่อลิงใช้อวนไม่เป็นจึงทำให้อวนพันตนเองจนจมน้ำตาย

ข้อคิด

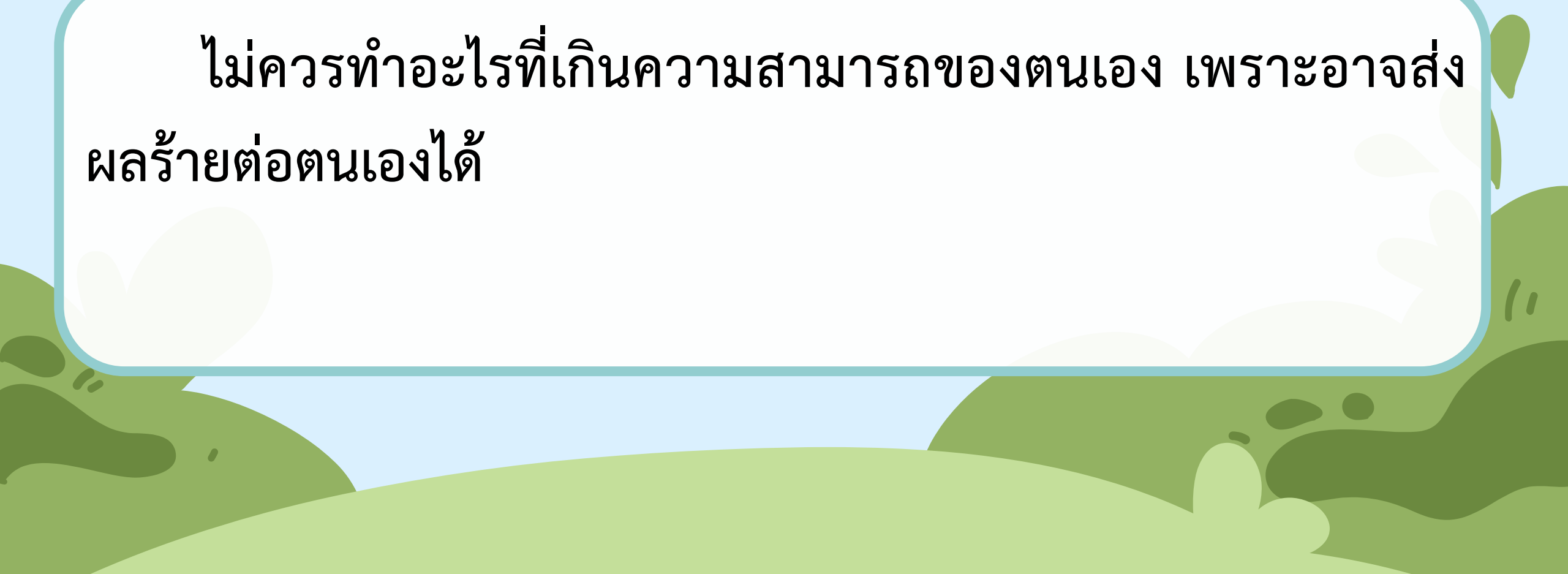

จงรู้จักประมาณตน คนเรามีความสามารถต่างกัน

การนำข้อคิดไปใช้

ไม่ควรทำอะไรที่เกินความสามารถของตนเอง เพราะอาจส่ง
ผลร้ายต่อตนเองได้

กิจกรรมพัฒนาทักษะ การอ่านสรุปความ

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙
เรื่อง “การอ่านสรุปความ”

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๙
เรื่อง การอ่านสรุปความ
๒. สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๙

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๙
เรื่อง การอ่านสรุปความ
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๙ เรื่อง การอ่านสรุปความ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง วินิจฉัยคุณค่าภาษาพาเพลิน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง นิทานสอนใจ (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานที่ครูกำหนดพร้อมทั้งสรุปเรื่องให้ได้ใจความ พร้อมทั้งบอกข้อคิด
ที่ได้จากเรื่อง

นิทานเรื่อง.....

วาดภาพประกอบ

สรุปเรื่อง

ข้อคิดที่ได้รับ

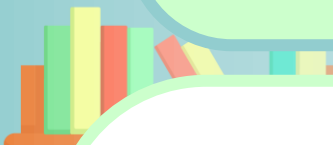
การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานที่ครูกำหนดพร้อมทั้งสรุปเรื่องให้ได้ใจความ
พร้อมทั้งบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

นิทานเรื่อง .....

สรุปเรื่อง .....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

ข้อคิดที่ได้รับ.....

.....

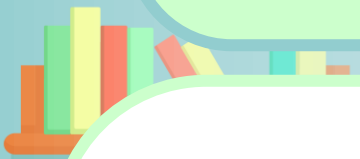
การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

วาดภาพประกอบ

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

นิทานเรื่อง หนูกุ้งกับหนูบ้านนอก

หนูกุ้งกับหนูบ้านนอกเป็นญาติกัน วันหนึ่งหนูกุ้งไปเยี่ยมหนูบ้านนอก ในหมู่บ้านชนบท หนูบ้านนอกเชิญให้เข้าไปในบ้านหลังเล็กที่มีดตึบ แต่อยู่กลางทุ่งนาข้าวและทุ่งหญ้าเขียวสะอาด อากาศบริสุทธิ์ หนูกุ้งไม่พอใจในความเป็นอยู่ และอาหารที่หนูบ้านนอกนำมาให้ “อาหารมีแต่ข้าวโพด ข้าวเปลือก ฉันไม่ชอบ มีอย่างอื่นอีกไหม” หนูกุ้งบ่น “มีมะม่วงอีกอย่างด้วยนะ” หนูบ้านนอกบอก

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

“เจ้าไม่มีเนยแข็ง เนยเหลวบ้างหรือไง เนื้อสัตว์ เนื้อปลาเล่า เจ้าเคยกินบ้างไหม”

หนูกรุงถาม

“แหะ...แหะ...ไม่มีหรอกพี่ ทั้งเนยแข็ง เนยเหลว” หนูบ้านนอกตอบเสียงเบา ๆ

“นี่ถามจริง ๆ เจ้าเคยลิ้มชิมรสขนมเค้ก หรือคุกกี้บ้างไหม” หนูกรุงซักต่อ

“ไม่เคยหรอกพี่ แต่บางวันนะ ฉันจะมีผลไม้สุกหอมหวานนานาชนิด เช่น กล้วย มะม่วง มะละกอ มาให้พี่ลิ้มรสเปรี้ยวหวาน พอหายอยาก และมีประโยชน์ต่อร่างกายทำให้ดวงตาแจ่มใส มองเห็นได้ถนัดชัดเจนยิ่งขึ้นด้วยนะ” หนูบ้านนอกอธิบาย

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

“พี่ละแสร้าใจ เสียตายแทนเจ้าที่ไม่มีโอกาสกินอาหารที่แสนอร่อย จำพวกหมูแฮม ไก่ทอด หรือขนมปังปิ้ง อะไรทำนองนี้ เอาอย่างนี้ใหม่ ไปกับพี่ ไปเที่ยวบ้านพี่ในเมืองกรุง แล้วเจ้าจะเห็นเองว่า ตึกรามบ้านช่องในเมืองล้วนใหญ่โต มีตลาดใหญ่กว้างขวาง อุดมสมบูรณ์ด้วยข้าวปลาอาหารนานาชนิด มีห้างสรรพสินค้าสูงใหญ่หลายสิบชั้น ขายเสื้อผ้าแพรพรรณ สินค้ามากมาย ไปนะ” หนูกรุงชวนหนูบ้านนอก

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

“ตกลง ฉันจะไปกับพี่” หนูบ้านนอกรีบรับคำเชิญ

ด้วยเหตุนี้ หนูบ้านนอกจึงออกเดินทางไปกับหนูกองผู้เป็นญาติผู้พี่ มุ่งหน้าสู่เมืองกรุง จวบจนมืดค่ำยามกลางคืน จึงเข้าสู่ใจกลางเมืองหลวง

“หนวกหูจังเลย ทำไมมีแต่เสียงเอะอะอีกทีก็ครึกโครม ปู๊ด ๆ แป๊ด ๆ ดังสนั่นมากที่บ้านฉันยามค่ำคืนทุกอย่างเงียบสงบไร้เสียงอีกทีก็” หนูบ้านนอกบ่น

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

“นั่นมันเสียงรถที่วิ่งไปมา ทั้งรถยนต์ รถโดยสาร และรถบรรทุก ผู้คนในเมืองเขาทำงานและมีธุระต้องเดินทางไปติดต่อตลอดวันตลอดคืน จึงมีเสียงดังแบบนี้ตลอดเวลาไงล่ะ” หนุกรุงพูดเล่าให้ฟัง

หนุกรุงและหนุบ้านนอกพากันมาจนถึงบ้านใหญ่หลังหนึ่ง ที่มีแสงสว่างจากหลอดไฟฟ้า มีอาหารมากมายวางอยู่บนโต๊ะ หนุกรุงยื่นเนยแข็ง ไก่ทอดและหมูแฮมให้หนุบ้านนอกกิน ขณะที่ทั้งสองกำลังกินอาหารพล้นสุนัขตัวมหึมา ๒ ตัวกระโจนเข้ามา

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

หนูทั้งสองตัววิ่งหนีเข้าไปในโพรงมืดมืด หนูบ้านนอกตกใจกลัวเนื้อตัวสั่นงันงก จนพูดไม่ออก หนูกรุงยื่นหน้าบอกให้ออกไปกินอาหารต่อเพราะสุนัขไปแล้ว แต่หนูบ้านนอกส่ายหน้าและบอกว่า “ไม่เอาแล้ว กินอะไรไม่ลง ฉันอยากกลับบ้าน ชีวิตที่นี่ไม่ปลอดภัยมีอันตรายรอบด้าน ที่โน่นสุขสบายกว่า เจียบสงบกว่า ฉันขอลาไปก่อนล่ะ” จากนั้นหนูบ้านนอกจึงออกวิ่งกลับคืนสู่บ้านชนบทหลังเลิกอันสงบรวมรื่นของตนทันที

(แหล่งที่มา : ผู้เขียน อาราเชลี มาราสีกัน วิลลามิน จากหนังสือเล่านิทานให้หนูฟังหน่อย.
หน้า ๘๕ - ๑๐๐ กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๔๑.)

ตรวจสอบความถูกต้อง

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

นิทานเรื่อง **หนูกุ้งกับหนูบ้านนอก**

สรุปเรื่อง **หนูกุ้งและหนูบ้านนอกเป็นญาติกัน หนูกุ้งได้ไปเยี่ยมหนูบ้านนอกที่ชนบท หนูกุ้งไม่พอใจในที่อยู่ของชนบทที่เจียบสงบ จึงชวนให้หนูบ้านนอกไปเที่ยวในกรุงด้วยกัน เมื่อหนูบ้านนอกเข้าไปในเมืองกรุง ก็พบแต่ความวุ่นวาย และอันตรายจากสัตว์ต่าง ๆ และเสียงรถที่วิ่งตลอดทั้งคืน หนูบ้านนอกจึงกลับไปอยู่ที่ชนบทตามเดิม หนูกุ้งและหนูบ้านนอกจึงแยกย้ายกันไปอยู่ที่ตนเองต่างสบายใจ**

ใบงานที่ ๙

เรื่อง การอ่านสรุปความ

ข้อคิดที่ได้รับ อยู่ในที่ที่เหมาะสมกับตนเองจะทำให้ชีวิตพบแต่ความสุข

การนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เลือกใช้ชีวิตและทำในสิ่งที่ตนเองมีความสุข อยู่ในที่ที่เหมาะสมกับตนเอง จะทำให้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข และสบายใจ

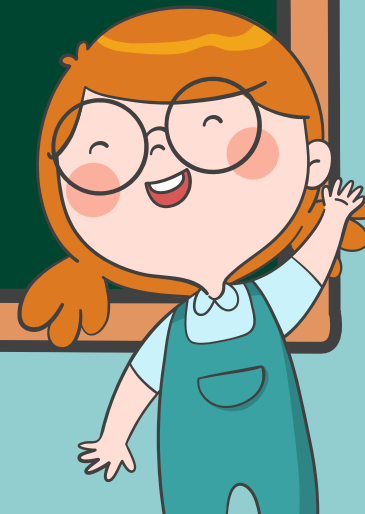

คำถามชวนคิด

นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากการอ่านนิทาน
ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

นิทานสอนใจ (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่อง
๒. ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่อง

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

